

**EFFECT OF SYSTEMATIC HEALTH EDUCATION TOWARD PERCEIVED
BENEFITS OF ACTION AND HEALTH PROMOTION BEHAVIORS IN
PREGNANT WOMEN WITH INADEQUATE PRENATAL CARE**

UBOL THADANG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(MATERNITY AND NEWBORN NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-4090-8

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ผลของการให้สุขศึกษาอย่างมีแบบแผนต่อการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ไม่ครบตามเกณฑ์ (EFFECT OF SYSTEMATIC HEALTH EDUCATION TOWARD PERCEIVED BENEFITS OF ACTION AND HEALTH PROMOTION BEHAVIORS IN PREGNANT WOMEN WITH INADEQUATE PRENATAL CARE)

อุบล ทะแดง 4436632 RAMN/M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : มาลี เลิศมาลีวงศ์, M.N., อรพินธ์ เจริญผล, M. Ed.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้สุขศึกษาอย่างมีแบบแผนต่อการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ไม่ครบตามเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างคือหญิงตั้งครรภ์แรกที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลโพธาราม จ.ราชบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2546 โดยเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 76 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุมจำนวน 24 คนได้รับการดูแลตามปกติ กลุ่มทดลอง 1 จำนวน 25 คน ได้รับการดูแลตามปกติและหนังสือคู่มือ และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 27 คน ได้รับการให้สุขศึกษาอย่างมีแบบแผนจากผู้วิจัย เก็บข้อมูล 2 ครั้งก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ผลการวิจัยพบว่าหญิงตั้งครรภ์ในกลุ่มทดลอง 2 มีคะแนนการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสูงกว่าในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ คะแนนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มทดลอง 1 สูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการให้สุขศึกษาอย่างมีแบบแผนนี้มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีต่อระดับการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้นการให้สุขศึกษาอย่างมีแบบแผนควรถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการรับฝากครรภ์เพื่อส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมมากขึ้น อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมอย่างยั่งยืนได้ในที่สุด แต่หากไม่สามารถปฏิบัติได้ การแจกหนังสือคู่มือก็อาจเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีประโยชน์

EFFECT OF SYSTEMATIC HEALTH EDUCATION TOWARD PERCEIVED BENEFITS OF ACTION AND HEALTH PROMOTION BEHAVIORS IN PREGNANT WOMEN WITH INADEQUATE PRENATAL CARE.

UBOL THADANG 4436632 RAMN/M

M.N.S. (NURSING SCIENCE)

THESIS ADVISOR : MALEE LERDMALEEWONG, M.N.,
ORAPIN CHAREONPOL, M. Ed.

ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to investigate the effects of systematic health education on perceived benefits of action and health promotion behaviors among pregnant women who have had inadequate prenatal care. The samples were primigravida women who were attending the antenatal care clinic at Photharam Hospital, Ratchaburi Province during February to June, 2003. The 76 samples were selected on a purposive sampling basis and divided into three groups – 24 samples in the control group received routine nursing care; 25 samples in experimental group I received routine nursing care and a booklet; and 27 samples in experimental group II received routine nursing care with a systematic health education. Data were collected twice by a pretest and posttest questionnaire. Statistical analysis used was analysis of covariance.

Results revealed that the pregnant women in experimental group II had statistically significant higher scores of perceived benefits of action than those in experimental group I and the control group ($p < .05$ and $p < .01$, respectively). While the health promotion behavior scores of pregnant women both in experimental group II and experimental group I had a statistically significant higher mark than those in the control group ($p < .001$ and $p < .05$, respectively).

These results prove the positive effects of systematic health education upon the level of perceived benefits of action and health promotion behaviors in pregnant women with inadequate prenatal care. Thus, systematic health education should be integrated into nursing intervention as part of an instruction program to gain perceived benefits of action which lead to sustainable appropriate health promotion behaviors. An accompanying booklet seems to be useful if an intervention program is not available.

KEY WORDS : SYSTEMATIC HEALTH EDUCATION / PERCEIVED BENEFITS OF ACTION / HEALTH PROMOTION BEHAVIORS / INADEQUATE PRENATAL CARE.

95 P. ISBN 974 – 04 – 4090 – 8